

Socialkontoret
Elina Lundbäck
SAS-Socialt ansvarig samordnare
elina.lundback@are.se

YTTRANDE

2020-11-02

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

SOU 2018:88-översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (S2019/00088/SOF)

Inledning

Åre kommun ser positivt på att LSS- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) ses över.

Sammanfattning

Vi ser positivt på utredarnas förslag avseende ökad flexibilitet av vissa insatser.

Vi ser positivt till den föreslagna nya insatsen Personlig service och boendestöd. Den nya insatsen kommer stärka den enskildes rättighet samt ge den enskilde ett mer samordnat stöd än tidigare. Vi avstyrker däremot att insatsen ska kunna beviljas även när den enskilde är beviljad Bostad med särskild service; Gruppboendestöd eller Serviceboendestöd.

Vi ser positivt på utredarnas förslag avseende en huvudman för Personlig assistans. Förslaget skulle öka rättssäkerheten och möjliggöra en mer effektiv handläggning samt kontroll av insatsen.

Vi är av åsikten att tiden kan vara för knapp till ett ikraftträdande av den nya lagen, 1 januari 2022. Vi behöver tillskansa medarbetarna och utförarverksamheterna ny kunskap samt att verksamhetssystem behöver kunna stödja förändringarna i lagen. Förändringar i verksamhetssystemet är tidskrävande förändringsprocesser.

Vi anser att kommunernas ökade kostnader ska kompenseras.

Kommunens synpunkter

Personer som omfattas av LSS

Vi ser positivt på att utredarna föreslår en anpassning av dagens begreppsbyggnad.

Personlig service och boendestöd

Att praktisk hjälp i hemmet, motivationsåtgärder, ledsagning och annat motsvarande stöd föreslås ingå i en och samma insats ser vi positivt på. Förslaget kommer stärka den enskildes rättighet och ge den enskilde ett mer samordnat och överblickbart stöd, i jämförelse mot idag. Idag kan den enskilde ha flera olika beslut, vilandes på olika lagstiftningar samt att besluten utförs av olika utförare.

Vid införlivande av föräldrastöd i lagen efterfrågar vi en tydlighet i att insatsen ej ska kompensera för omsorgsbrist hos föräldrarna.

Vi avstyrker att Personligt stöd och boendestöd ska kunna beviljas i den enskildes bostad även när denne är beviljad Bostad med särskild service; Gruppboendestöd eller Serviceboendestöd. Genomförs utredarnas förslag, ser vi risk med att insatsen Bostad med särskild service urholkas. Vi anser att insatsen ska vara en heltäckande lösning som inte ska kompletteras med andra insatser. Vi vill istället förslå att stärka kraven på insatsen Bostad med särskild service.

Vi anser att utredarnas förslag att den enskilde ska kunna erhålla både Personlig service och boendestöden som komplement till Bostad med särskild service kan komma att leda till en omfattande administration då samma behov hos samma person kommer att utredas i två olika processer. Vi ser risker med förslaget, både utifrån individens perspektiv och att förslaget blir kostnadsdrivande för kommunen.

Avlösarservice i hemmet

Vi ställer oss positiva till utredarnas förslag att förändra Avlösarservice i hemmet till Avlösarservice, för en ökad flexibilitet.

Kontaktperson

Vi ser positivt på utredarnas förslag att utöka verkställigheten av insatsen till att även omfatta gruppverksamhet. Vi ser att insatsen blir mer flexibel och därmed kan anpassas till den enskildes behov i större utsträckning. Vi tycker oss se att många personer inom målgruppen LSS har ett begränsat nätverk utöver familj och släkt. Genom den föreslagna förändringen ökar möjligheten för den enskilde till fler kontaktytor då en gruppverksamhet möjliggör fler kontakter än om beslutet endast verkställs genom en person.

Vi ser problematiskt på att uppdragstagaren idag ersätts med arvode, vilket gör att insatsen till stor del bygger på kontaktpersonens frivilliga insats. Vi upplever svårigheter med att verkställa insatsen kontaktperson. Vi föreslår att ersättningen till kontaktpersonen bör utgå i form av timlön. Incitamentet för ett avlönat arbete för kontaktpersonen anser vi kan öka attraktiviteten för uppdraget.

Korttidstillsyn

Vi ser positivt på att utredarna föreslår att åldersgränsen för korttidstillsyn ska stämma överens med åldern i skollagen (2010:800) avseende fritidsverksamhet.

Ansvarsfördelning mellan stat och kommun

Vi ser positivt på utredarnas förslag att Personlig assistans endast ska vara ett statligt ansvar. Dagens system med två olika huvudmän kan för många upplevas förvirrande och svårbegripligt. Utifrån att insatsen riktar sig till målgruppen inom LSS, anser vi att det är av vikt att vi har ett system och regelverk som är begripligt och lättförståeligt.

Vi anser att endast en huvudman skulle öka rättssäkerheten och möjliggöra en mer effektiv handläggning samt kontroll av insatsen.

Vi anser att utredarnas förslag ger en sammanhållen myndighetsprocess. Risken att enskilda personer hamnar mellan stolarna mellan stat och kommun elimineras. Vidare ser vi en effektivisering av samhällskostnaderna, eftersom att samma behov hos en och samma person inte behöver utredas och beslutas av två olika huvudmän.

Vi ser problem med att kommunerna fortsatt ekonomiskt kommer ansvara för de 20 första timmarna. Kommunerna tvingas stå för en ekonomisk del av beslut som kommunerna ej har någon beslutsrätt i. Vi, likväl övriga kommuner i Sverige, har idag svårigheter med nuvarande system. Vi anser att regeln ska vara att beslut och kostnader följs åt, i likhet med övriga insatser inom LSS.

Personligt stöd till barn

Vi ser positivt på den nya föreslagna insatsen Personligt stöd till barn. Insatsen tycks ha en mer flexibel utformning än Personlig assistans, vilket gör att insatsen kommer kunna möta barn med stora behov av stöd och omvårdnad.

Personlig assistans

Vi anser att stöd för andra personliga behov ej bör schabloniseras. Vi anser att det ska ligga individuella behovsbedömningar som grund till insatsen, ej en redan uppställd schablon. En i förväg uppställd schablon kan komma att överskugga individuella behovsbedömningar.

Dubbla roller

Vi stödjer utredarnas ståndpunkt att det i översynen av regelverket om Gode män, Förvaltare och andra ställföreträdare ska ses över hur regelverket fungerar när det gäller personer med funktionsnedsättning, exempelvis jävssituation.

Vi vill pålysa för utredarna risken med att en enskild person har samma person som företrädare som utför insatserna. I vissa fall är även denna person en anhörig. Här skapas ett slutet system där insynen är liten. Risken med det slutna systemet är att det kan bli svårt att upptäcka eventuella missförhållanden.

En modern lagstiftning

Vi ser positivt på de föreslagna förändringarna att den nya lagen kommer följa samma struktur som Socialtjänstlagen (2001:453) i form av kapitelindelning och underrubriker.

Barnrättsperspektiv

Vi ser positivt på utredarnas förslag att barnrättsperspektivet bör tydliggöras i LSS. Lagen omfattar insatser som både riktar sig till den enskilde själv samt till anhöriga. Ibland kan det finnas risk för att barns och föräldrars behov hamnar i konflikt med varandra.

Ikraftträdande

Vi är av åsikten att tiden kan vara för knapp till ett ikraftträdande av den nya lagen, 1 januari 2022. Vi behöver tillskansa medarbetarna och utförarverksamheterna ny kunskap samt att verksamhetssystem behöver kunna stödja förändringarna i lagen. Förändringar i verksamhetssystemet är tidskrävande förändringsprocesser.

Förberedelse av nya LSS-insatser

Vi ser positivt på att Socialstyrelsen ska ta fram kunskapsstöd avseende innehållet i de nya insatserna.

Informationsinsatser

Vi ser positivt på förslaget att Socialstyrelsen och Försäkringskassan ska planera och genomföra informationsinsatser riktade till enskilda som berörs, samt att informationen ska vara individuellt anpassad.

Ekonomiska konsekvenser

Vi anser att kommunernas ökade kostnader ska kompenseras.

2020-11-02

Björn Nilsson

Karolina Junel

Ordförande
Socialnämnden

Vice ordförande
Socialnämnden

Bilaga: Delegering av yttrande över remiss LSS-utredningen (SOU 2018:88).